

Chambre des Représentants**Kamer der Volksvertegenwoordigers**

Session de 1931-1932	N° 266	Zittingsjaar 1931-1932
PROJET DE LOI, n° 262 (1930-1931) RAPPORT, n° 269 (1930-1931)	SÉANCE du 30 Juin 1932	VERGADERING van 30 Juni 1932

PROJET DE LOI

accordant la garantie de la Colonie à des capitaux de la « Société des Chemins de fer au Kivu ». (¹)

RAPPORT

FAIT, AU NOM DE LA COMMISSION DES COLONIES (²),
PAR M. KOELMAN.

MADAME, MESSIEURS,

La loi contenant le Budget extraordinaire du Congo de 1930 autorise le Ministre des Colonies à donner aux actions de la Société des Chemins de fer au Kivu la garantie de l'intérêt et de l'amortissement à des actions de capital à concurrence d'un capital nominal de 50 millions de francs, la garantie portant également sur des déficits d'exploitation.

La construction du chemin de fer fut entamée, mais, ainsi qu'il était d'ailleurs prévu, le capital initial se révéla insuffisant.

Le 10 juin 1930, un projet de loi fut déposé au Sénat proposant l'augmentation de la garantie jusqu'à 120 millions et le 30 juin 1931 un amendement proposa de la porter à 180 millions.

Le projet fut voté par le Sénat le 14 juillet 1931, mais le rapport de la Commission des Colonies exprimait des réserves.

Le chemin de fer est actuellement terminé jusqu'à Kamaniola, c'est-à-dire sur une longueur de 90 kilomètres. Cette construction a coûté 120 millions. Les 60 millions demandés en supplément par l'amendement du 30 juin 1931 ne doivent donc pas servir au

(¹) L'article premier de ce projet, accordant la garantie de la Colonie à des capitaux de la « Société des Chemins de fer vicinaux du Congo », a été adopté par la Chambre le 16 juillet 1931 et fait l'objet de la loi du 7 août 1931.

(²) La Commission est composée de MM. Poncelet, président; Baels, Branquart, Briart, Brutsaert, Carton de Wiart, Catteeuw, de Béthune, De Schrijver, Hermans, Hubin, Jaspar, Joris, Koelman, Mathieu (J.), Pepin, Piérard, Rubbens, Souplit, Van Doorne, Van Hoeylandt et Van Walleghem.

WETSONTWERP

waarbij de waarborg der Kolonie verleend wordt aan kapitalen van de « Société des Chemins de fer au Kivu ». (¹)

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE DER KOLONIËN (²), UITGEBRACHT DOOR DEN HEER KOELMAN.

MEVROUW, MIJNE HEEREN,

De wet houdende de Buitengewone Begroting van Congo, voor 1930, machtigt de Minister van Koloniën om aan de aandeelen der « Société des Chemins de fer au Kivu » den waarborg te verleenen voor den interest en voor de delging aan kapitaalsaandeelen, ten beloope van een nominaal kapitaal groot 50 miljoen frank, met dien verstande dat de waarborg insgelijks geldt voor de bedrijfsteekorten.

Met den aanleg van den spoorweg werd een aanslag gemaakt, doch — zoals het trouwens te voorzien was — bleek het aanvankelijk kapitaal ontoereikend te zijn.

Op 10 Juni 1930, werd een wetsontwerp bij den Senaat aanhangig gemaakt, tot verhoging van den waarborg tot 120 miljoen en, op 30 Juni 1931, werd — bij amendement — voorgesteld hem te brengen op 180 miljoen.

Het ontwerp werd, op 14 Juli 1931, door den Senaat aangenomen, doch het verslag van de Commissie voor de Koloniën maakte zeker voorbehoud.

Op dit ogenblik, is de spoorweg voltooid tot Kamaniola, te weten over een lengte van 90 kilometer. Die aanleg heeft 120 miljoen gekost. De bij het amendement van 30 Juni 1931 aangevraagde 60 bijkomende miljoenen, moeten dus niet dienen voor

(¹) Het eerste artikel van dit ontwerp, tot verleening van de waarborging door de Kolonie, aan kapitalen van de « Société des Chemins de fer vicinaux du Congo » werd aangenomen door de Kamer op 16 Juli 1931 en is opgenomen in de wet van 7 Augustus 1931.

(²) De Commissie bestaat uit de heeren Poncelet, voorzitter; Baels, Branquart, Briart, Brutsaert, Carton de Wiart, Catteeuw, de Béthune, De Schrijver, Hermans, Hubin, Jaspar, Joris, Koelman, Mathieu (J.), Pepin, Piérard, Rubbens, Souplit, Van Doorne, Van Hoeylandt en Van Walleghem.

prolongement de la ligne, mais aux travaux détaillés ci-après :

1° Intercalaires à porter au compte de premier établissement et exploitation	fr. 27,000,000
2° Equipement du port de Kalundu sur le lac Kivu	2,000,000
3° Equipement de la route d'autos Kamaniola à Costermansville	4,000,000
4° Reprise de la Marine du Kivu	9,000,000
5° Fonds de roulement	5,000,000
6° Travaux de parachèvement	11,000,000

La Colonie intervient par la Convention dans le déficit d'exploitation. Les sommes qu'elle verse de ce chef sont récupérables. Cette garantie est justifiée par le fait que la Colonie approuve les tarifs. L'article 10 de la Convention dit, en effet, que les tarifs sont soumis à l'approbation du Ministre et qu'ils sont établis de façon à couvrir autant que possible les frais d'exploitation. Une autre Compagnie — la Léokadi — a conclu avec la Colonie une Convention contenant les mêmes dispositions.

Le capital de la Société, une fois le projet voté, pourra être porté à 180 millions et permettra ainsi une exploitation plus rationnelle de la voie Tanganyika-Kivu au moyen de transports mixtes par rail, autos et vapeurs, appartenant à une même société et avec unification des tarifs.

Votre Commission a entendu un exposé de M. le Ministre des Colonies, et a décidé, à l'unanimité, de vous proposer l'adoption du projet, en considération des engagements antérieurs de la Colonie envers le Comité national du Kivu et étant entendu que :

1° La garantie ne doit pas servir à des prolongements, mais uniquement aux travaux indiqués ci-dessus;

2° M. le Ministre examinera la possibilité d'un rachat ou d'une réorganisation du chemin de fer, en vue d'en assurer l'exploitation et le prolongement éventuel.

Le Rapporteur,
W. KOELMAN.

Le Président,
J. PONCELET.

de verlenging der lijn, maar voor werken omschreven als volgt :

1° Aanvullende kapitalen in rekening te brengen voor de eerste inrichting en inbedrijfstelling	fr. 27,000,000
2° Uitrusting van de haven van Kalundu op het Kivu-meer	2,000,000
3° Uitrusting van de autobaan Kamaniola tot Costermansville	4,000,000
4° Overneming van den Kivu-vloot	9,000,000
5° Bedrijfskapitaal	5,000,000
6° Voltooiingswerken	11,000,000

Krachtens de Overeenkomst, komt de Kolonie tussen in het bedrijftekort. De sommen die zij daarvoor stort, zijn terugvorderbaar. Die waarborg is gebillijkt door het feit, dat de Kolonie de tarieven goedkeurt. Artikel 10 van de Overeenkomst zegt inderdaad, dat de tarieven aan de goedkeuring van den Minister zullen onderworpen worden en dat zij moeten opgemaakt worden, om — zooveel als mogelijk is — de bedrijfskosten te dekken. Eene andere Maatschappij — de Léokadi — heeft met de Kolonie eene Overeenkomst gesloten die dezelfde bepalingen bevat.

Eens het ontwerp aangenomen, zal het kapitaal van de Maatschappij kunnen gebracht worden op 180 miljoen en alzoo toelaten een meer doelmatige exploitatie te doen van de Tanganyika-Kivu-baan, door middel van gemengd transport : spoorweg, autos en stoombooten, toebehoorende aan eenzelfde maatschappij en met eenvormige tarieven.

Uwe Commissie heeft een uiteenzetting gehoord van den heer Minister van Koloniën, en heeft beslist, met eenparigheid van al de leden, U voor te stellen het ontwerp goed te keuren, op grond van de vroegere verbintenissen der Kolonie tegenover het Nationaal Kivu-Comiteit en mits :

1° Dat de waarborg niet mag dienen voor verlengingen, maar alleen voor bovenvermelde werken;

2° Dat de heer Minister de mogelijkheid zal onderzoeken van een naasting of een herinrichting van den spoorweg, ten einde de exploitatie en de eventuele verlenging er van te verzekeren.

De Verslaggever,
W. KOELMAN.

De Voorzitter,
J. PONCELET.